

BYGGVÄSTEN

TIDNING TILL MEDLEMMAR I BYGGNADS VÄST ÅRGÅNG 9 #3 SEPTEMBER 2018

BETONGPUMPARE

Jörgen har en
nyckelroll på bygget

**Sjuk, skadad?
Den här hjälpen
kan du få**

”Det är bra
om vi unga
kan ta kliv”

**Krönika:
Vi måste
tänka nytt**

**332 kronor i timmen
– följ med i din
bransch utveckling**

 BYGGNADS Väst

6 | Fick hjälp av Byggnads
Göran Emanuelsson har MS och fick hjälp av Byggnads när försäkringsbolaget Fora stoppade utbetalningen.

8 | Gillar att förhandla
Med en bakgrund i utlandsstyrkan brinner föreningsmänniskan Niclas Dahlqvist för att hjälpa Byggnads medlemmar.

14 | Krönika: Nya regler för rehab
Byggnads regionala skyddsombud Anders Karlsson förklarar den nya regeln för rehabilitering.

3 Krönika:
För att bli fler medlemmar krävs nya sätt att nå fram till byggnadsarbetare.

4 Nära dö
Efter ett liv i byggdamm fick Hans Vallgren lungemboli. Nu uppmanar han andra att bära skyddsmask.

5 Tema damm
Årets Arbetsmiljövecka (vecka 43) har tema damm och de skador du kan drabbas av.

TIDNINGEN BYGGVÄSTEN
Adress: Byggvästen
Olof Palmes Plats 1
413 04 GÖTEBORG
Redaktör: Peter Gustafsson
[text & foto om ej annat anges]
010-601 14 39,
peter.gustafsson@byggnads.se

Redaktionskommitté: Linnéa Ellström, Tomas Emanuelsson, Charlotte Beijmyr, Henrik Fager, Rickard Kronlid, Michael Nyrén, Peter Hellberg, Jörgen Frödelius.
Utgivning: Fyra nummer per år.
Ansvarig utgivare: Tomas Emanuelsson
Tryck: Sjuhäradsbygdens Tryckeri AB.

Ett telefonnummer för fackliga frågor:

010-601 10 00

Byggnads Väst

Alla kontor: 010-601 10 09
Medlemsservice: 010-601 14 14
vast@byggnads.se
byggnads.se/vast

KONTOR
GÖTEBORG (regionkontor)
Olof Palmes Plats 1
413 04 GÖTEBORG
Fax: 031-774 33 77

BORÅS
Norrby Tvärgata 3, 2 tr
504 37 BORÅS
Fax: 031-774 33 77

HALMSTAD
Andersbergsringen 104
302 55 HALMSTAD
Fax: 010-601 13 98

SKÖVDE
Box 417 [Besök: Torggatan 18, vån 3]
541 28 Skövde

TROLLHÄTTAN
Swedenborg Center
Lasarettsvägen 9
461 52 TROLLHÄTTAN
Fax: 0520-48 92 99

Öppettider på kontoren:
Månd-torsd 8-12, 13-16, fred 8-12
[8-12 även dag före "röd dag"/afton]
Obs! Skövde Må-to 9-12, 13-15, fred 9-12
Har du svårt att komma dessa tider?
Ring! Vi hittar en tid som passar bättre.
Telefontider på samtliga kontor:
Månd-torsd: 8-12, 13-16
Fred: 8-12, 13-15
[Medlemsservice 9-12]

A-KASSAN
Telefon: 010-601 18 00
E-post: a-kassan@byggnads.se
Telefontider: Ersättning, medlemskap och avgifter, månd-fred: 9-11
Utlandsarbete: Månd, onsd och fred: 9-11
Omprövning eller överklagan:
Månd-fred: 9-11
Obs! Alla handlingar sänds till Arjeplog Kassakort skickas till:
Byggnads a-kassa,
FE36, 930 87 ARJEPLOG
Alla övriga handlingar till:
Byggnads a-kassa, FE36,
930 88 ARJEPLOG

1

Jörgen Wagerland är betongpumpare och berättar om hur hans arbetsdagar ser ut. Det är alltid många på ett bygge som väntar på betong och ofta blir det en macka till lunch.

Vi behöver nya idéer för att organisera fler

Det finns flera sätt att se på organisering. En del är antalet medlemmar, det har vi under lång tid arbetat med och på senare tid med bättre och bättre resultat. Samtidigt vet vi att det finns många som är oorganiserade och ifrågasättande till vad Byggnads som fackförening arbetar för och varför de skall vara medlemmar.

Här har vi arbetat upp en hel del verktyg och utbildningar som Påfarten och blivit bra på att förklara varför och vikten av att Byggnads fortsätter vara ett starkt fackförbund i en bransch med stora utmaningar.

Jag vet att detta kommer röna framgång. Problemet är att det tar tid och kräver att alla vi som är medlemmar möter upp och förklarar varför vi är stolta och starka i vår organisation.

Det är ett tidsödande och långsamt arbete som även tar många av de resurser vi behöver för att flytta fram våra positioner gentemot arbetsgivarna när det gäller inflytande över löner, arbetsmiljö och påverkan.

VI BEHÖVER ALLTSÅ komplettera med nya grepp för Byggnads i arbetet med att organisera. Ett av dessa grepp är att skapa fackliga strukturer på företag som i dag helt saknar en facklig grundorganisation.

Det görs genom att vi lyfter fram de ledare som finns på arbetsplatserna och ger dem förutsättningar att arbeta aktivt. Det första steget är att ta fram nya former för

På senare tid har vi blivit utsatta för nya inslag...

det arbetet och fundera på hur och vad vi vill.

Här är vi bara i startgroparna. Här behövs dina tankar och idéer. Vi behöver en organisation där alla medlemmar känner trygghet. Oavsett om du arbetar på ett företag med god struktur och bra villkor eller ett där det fungerar mindre bra.

Varför frågar sig en del. Kan vi inte bara fokusera på dem som är medlemmar och de företag där allt fungerar väl. Om vi bara gör dessa ännu starkare kommer resten att hänga på. Det liknas ofta vid ett lok som drar alla vagnar.

Jag vet att detta under lång tid varit det koncept vi arbetat framgångsrikt med. Det har varit framgångsrikt, mycket framgångsrikt och gjort oss till det vi är i dag, Sveriges starkaste fackliga organisation.

På senare tid har vi dock blivit utsatta för nya inslag. Splittrande entreprenader, företag med kulturer från andra länder, arbetstagare som inte vågar stå upp.

Detta måste vi hitta en lösning på!

JAG ÄR ÖVERTYGAD om att vi kommer göra det om vi aktivt arbetar med att organisera upp arbetsplatser och företag. För ingen vill arbeta i dålig arbetsmiljö till en låg lön och vara otrygg.

Nu behöver vi fokusera på organisering i fler former än det rena medlemsvärvandet. Fundera en stund med dina kamrater och tänk till om hur ni skulle vilja ha det. Använd sedan ditt medlemskap för att påverka hur du och dina arbetskamrater vill att det skall fungera.

GLÖM INTE ATT gå på kretsmötena. Det är på dessa era åsikter och funderingar kommer fram till regionen. Det är även möjligt att höra av sig till regionen för ett UVA möte.

Många företag har även duktiga förtroendevalda att prata med.

Tomas Emanuelsson
Ordförande Byggnads väst

Hans var nära att

SKÖVDE: För tre år sedan fick Hans Vallgren lungemboli och var nära att dö.

En följd av den asbest och allt det damm han andats in under nästan 50 år som murare.

Nu vill han berätta för att göra andra uppmärksamma på farorna, särskild unga byggnadsarbetare som tror de är odödliga.

Hans Vallgren började på byggen redan som 14-åring då han gick på yrkesskolan och utbildade sig till murare. Det var på den tiden asbest inte var farligt, för att citera en känd komiker från Piteå.

Precis som de flesta andra byggnadsarbetare sågade Hans Vallgren under andra halvan av 60-talet en hel del i ventilationsrör med asbest. Det var först i början av 70-talet som alla fick upp ögonen för den hälsofaran.

– Men sen kom eldfast mineralull och det var i princip lika farligt, säger Hans.

I samma veva dök det upp ett erbjudande om en utbildning för att lära sig eldfast murning. Hans hoppade på och blev specialist med kunskaper som få hade. Han erbjöds ett jobb som innebar resande inom hela Sverige, Skandinavien, Tyskland och Estland. Han har även arbetat i Syrien en sväng 1995.

FÖRSTA GÅNGEN HANS Vallgren fick besvär med lungorna var efter 20 år i yrket, 1985.

– Jag kände att lungorna blivit sämre och plötsligt fick jag väldigt ont i ryggen här på sidan, säger han och visar.

– Jag blev remitterad till lungröntgen och gjorde en utredning med spirometri. Jag hade väldigt nedsatt

GLAD ATT LEVA. Hans Vallgren arbetade som murare i 50 år. Under den tiden andades han damm, asbets och kemikalier och lugorna kollapsade. För några år sedan var han nära att

förmåga, lungsäckarna hade börjat stelna.

Men läkaren släppte tillbaka honom till jobbet utan åtgärd.

– Du vet, det är en process, det är nästan så att en inte blir trodd, säger Hans.

Vi träffas i familjens hus i Skövde där han bor med hustrun Monica och stövaren Märta som är nyfiken men lugn, champion som hon är från flera utställningar.

TILLBAKA SOM MURARE blev lungorna hela tiden sämre och sämre.

– Men man kämpar på och jag har ändå klarat mig bättre än många andra i branschen. Flera av de äldre som jag jobbade med i början är säkert döda och begravda.

Han har jobbat på samma firma i alla år, men den har bytt namn från Höganäsarbeten till Svenska Höganäs till Lafarge till Calderys.

– Det har varit många hotellnätter och jag har varit hemifrån väldigt mycket genom alla år. När vi byggde kulsinterverk i Kiruna jobbade vi tre veckor och var ledig den fjärde.

Hans har också varit huvudskyddsombud i många år.

dö av asbets

in massor av farligt
dö i lungemboli.

- Jag har poängterat det här med damm och skyddsmask för de yngre så många gånger, en del lyssnar, andra inte. De tror att de är odödliga.

IRONISKT NOG HAR han på grund av sina lungproblem själv slarvat med skyddsmask.

- Om du har ett tungt arbete och ned-satt lungkapacitet blir det ännu svårare att andas när du har masken på dig, så det blev ofta att jag arbetade utan.

Förutom asbets och kvartsdamm har han andats in mängder av kemikalier.

- Jag har jobbat med tvåkomponents

epoxylim och andats in thinner som vi rengjort verktygen med.

Till slut blev problemen med lungorna för jobbiga. 2013 kom han till en läkare som tog honom på allvar.

- Han sa direkt "du får inte jobba med det här längre om du vill ha en draglig ålderdom".

HANS HADE EN bra personalchef och han fick bra stöttning från företaget som betalade lön längre än de var skyldiga.

Han slutade arbetade på hösten samma år. Då hade han ett par år kvar till pension.

- Det blev en process med AFA försäkringar och Försäkringskassan som malde på. Men även där kändes det som att jag inte blev riktigt betrodd och det gäller att orka driva en sådan process.

- Jag har fått stor hjälp av Morgan Karlsson på Byggnads Väst. Jag är otroligt tacksam för det. Han, läkaren och personalchefen har varit väldigt stöttande.

INNAN PROCESSEN MED Försäkringskassan var löst blev Hans akut sjuk. 2015 fick han dubbelsidig lungemboli och låg på sjukhuset i tio dagar.

- Jag var säker på att det var färdigt, att jag skulle dö.

I samband med det ringde hans fru Monica upp Försäkringskassan och frågade om de skulle betala ut försäkringen till dödsboet.

- Då gick det igenom. Jag fick mellanskillnaden så att jag fick samma lön som tidigare. När det klassades som arbetsskada fick jag välja mellan att få 8 000 kronor i månaden livet ut eller en engångssumma på 1,6 miljoner kronor och jag valde det sista. Jag vet ju inte hur länge jag lever.

Hur är det till vardags, känner du av det hela tiden?

- Ja, mer eller mindre. Det har blivit bättre sedan jag slutade arbeta. Läkaren har sagt att jag ska vara ute mycket och röra på mig i skog och mark för att må bättre och jag gillar ju att jaga och plocka blåbär och lingon.

Arbetsmiljöveckan har tema damm

Vecka 43 är det dags för årets arbetsmiljöveckan. Då blir det fokus på det skadliga damm som byggnadsarbetare andas in. Många slarvar med skyddsmask och många gånger kommer de allvarliga följderna långt senare i livet

Asbets dödar ännu

Siffran för hur många som dör årligen världen över av sjukdomar relaterade till asbest skrivs nu upp dramatiskt – den mer än fördubblas till 250 000 personer. Det visar en ny rapport från Internationella arbetsmiljökommissionen, ICOH.

En diagnos är Mesoteliom som är den farligaste typen av lungcancer. I Sverige dör cirka 130 personer av det varje år.

Asbest blev totalförbjudet i Sverige på 80-talet. Men enligt bedömningar finns fortfarande cirka 400 000 ton asbest bundet i gamla byggnader och konstruktioner runt om i landet.

Asbest blir farlig när det frigörs som damm. Den kan till exempel förekomma i gamla bänkskivor, dörrar och isolering.

Kräv utbildning och ordentlig utrustning av ditt företag.

Nya regler för sjukskrivna

Från den 1 juli i år gäller nya regler för långtidssjukskrivna.

Du som är sjukskriven ska få en snabbare plan för att komma tillbaka i arbete. Planeringen ska starta redan efter 30 dagar.

Arbetsgivaren har ansvar för rehabilitering och att du kan komma tillbaka till jobbet.

■ Börja direkt! Läs ditt eget läkarintyg.
■ Skicka in läkarintyg och spara alla papper i en pärm.

■ Ta själv initiativ till att boka ett möte med arbetsgivaren. Mötet ska leda till en plan för återgång i arbete.

■ Boka in ett möte med en facklig representant från Byggnads för att få råd och tips.

Sjukförsäkring

Om du blir sjuk och inte kan arbeta får du sjukersättning som är 64,7 procent av din lön.

Om du arbetar på ett företag med kollektivavtal har du även rätt till Avtalsgruppsjukförsäkringen (AGS) som ger ytterligare 15 procent upp till 80 procent.

Du har rätt till ersättning från AGS månadsbelopp när du får sjukersättning från Försäkringskassan.

AFA Försäkring är försäkringsgivare för AGS. Den anställda måste själv anmäla sin skada dit.

Rätten till AGS upphör vid 65 års ålder.

Om Galaxen

Är du byggare och har någon slags funktionsnedsättning som påverkar dina möjligheter att jobba?

Galaxen Bygg ordnar arbetsförlagd rehabilitering genom anpassat arbete för personer med bakgrund från byggsektorn. Målet för verksamheten är att arbetstagaren ska kunna återvända till ordinarie arbete utan lönestöd.

Galaxen Bygg ägs gemensamt av flera arbetsgivareparter.

Anställningen är en rehabiliteringsanställning där arbetsgivaren får ett lönebidrag som beslutas av arbetsförmedlingen och betalas ut via Galaxen Bygg.

Lönebidraget ska kompensera den nedsatta arbetsförmågan. Rehabiliteringsanställning med stöd varar i genomsnitt 2,5 år.

Vill du veta mer? Kontakta Byggnads Väst.

Görans fall fastnade i byråkratin

För 17 år sedan fick Göran Emanuelsson reda på att han hade MS. Tack vare Galaxen kunde han ändå arbeta kvar på samma företag i Mellerud.

Och när en del av försäkringspengarna fastnade i byråkratin i våras fick han ett samtal från Byggnads försäkringshandläggare Lars-Göran Johansson.

Göran Emanuelsson började som snickare hos Bertil Johanssons Byggnads AB i Mellerud den 9 juni 1975.

– Jag gick ut nian på fredagen och på måndagen började jag. Jag hade pryat där och frågade om de behövde någon och då svarade chefen att han hade tänkt på mig. Min pappa jobbade på samma företag och de hade känt mig sedan jag var liten, berättar Göran.

I början gjorde han allt möjligt.

– Senare blev det att jag började med maskin och betong och de sista åren före sjukdomen körde jag mest maskin, lastare och kranar. Det var många utsättningar av väggar och hus. Många mätningar.

Åren gick, men det var något som inte stämde med kroppen. Bland annat hade benen börjat skaka.

– Jag fick inte med mig höger ben. Jag gick till läkare och de letade och tog prover i flera år men kunde inte hitta något.

TILL SLUT GISSADE en läkare att det var en nerv som satt i kläm och Göran skulle få en magnetröntgen.

– När den var klar sa han ”du har MS”. Sedan sa han att jag kan leva som vanligt och skickade hem mig. Egentligen ska man få en ny tid efter ett halvår, men det gick två år innan jag fick komma tillbaka.

Bertil Johanssons Byggnads AB gav Göran ett jobb på kontoret.

– Jag fick jobba med fakturering, bokföring och löner. De var verkligen schyssta och gav mig chansen att bli självlärd vilket kändes bra eftersom att jag funderade på att utbilda mig inom det området.

Tack vare att Göran var medlem i Byggnads kunde han få hjälp via Galaxen och kunde jobba kvar med samma lön efter att han blev sjukskriven 2002. Han fick sjukpenning som är 65 procent av det han tjänade 2002. Sedan betalade Galaxen en del i lönebidrag och AFA försäkring en summa.

Det är inte alltid helt enkelt för en person att ta reda på hur allt fungerar och se till att alla pengar betalas ut. Göran gör en liknelse med olycksfall.

– Det är ju inte så att du automatiskt får pengar om ditt hus brinner ner eller om du krockar. Du måste ju anmäla skadan.

Han fick en hel del hjälp av Byggnads ombudsman PO Blixt som förklarade hur det fungerade med försäkringarna och så.

– Och sedan rullade det på.

Samtidigt tog den skoningslösa MS mer och mer av Görans funktioner och sedan 2011 har han varit rullstolsburen. Med åren har han gått ner i arbetstid och sedan 2017 arbetar han 25 procent.

Trots att han satt på kontoret jobbade han kvar under Byggnads avtal och det var det som ställde till det i februari i år. AFA-försäkringar undrade om han inte

MELLRUD TROGEN. Göran Emanuelsson vid stationen i Mellerud.

gick på fel avtal och var med i fel fackförbund eftersom han jobbade med administrativa uppgifter.

Det blev en del byråkrati. Görans ärende lades på is och han fick inte ut all ersättning han hade rätt till från AFA Försäkring.

I BÖRJAN AV juni fick Lars-Göran Johansson på Byggnads information om ärendet.

- Det behövdes i princip bara att jag mailade information och bifogade hans anställningsavtal till Fora så löste det sig.

Det går att vara utlånad till andra arbetsuppgifter men vara kvar på samma avtal.

- Göran har rätt till AGS månadsbellopp från AFA Försäkring i samband med att han fick beviljad sjukersättning från Försäkringskassan, säger Lars-Göran Johansson.

Han arbetar som försäkringshandläggare och hjälper många i liknande situationer. Så om du är medlem i Byggnads och stöter på problem med försäkringar ska du alltid kontakta Byggnads Väst som har två försäkringshandläggare. Det är en av flera styrkor med kollektivavtalet.

- Det finns hjälp att få. Anmäl alltid skador och sjukdom och hör av er, hälsar Lars-Göran.

Bättre stöd för er som drabbas av arbetsrelaterade sjukdomar

Många av våra medlemmar har genom många år på byggarbetsplatser dragit på sig vibrations-skador, hörselskador eller andra arbetssjukdomar.

Många gånger är sjukdomen kopplad till arbetet men det kan vara svårt att "bevisa" sambandet.

Här kan du nu få hjälp bra hjälp av Arbets- och miljömedicin, [AMM], vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset att dokumentera arbetsskadan.

Om den arbetssjukdom du drabbats av är godkänd enligt ILO-förteckningen [se www.afaforsakring.se], kan du anmäla den till AFA Försäkring som en arbetssjukdom.

Du som medlem kontaktar AMM på deras hemsida och skriver en egen remiss och skickar med ett underlag som styrker att du har diagnosen. Oftast får du sedan en kallelse till AMM.

Därefter kontaktar du AFA Försäkring och gör en arbetsskadeanmälan om din arbetssjukdom och bifogar AMM:s utlåtande.

Om AMM

Arbets- och miljömedicin, AMM, vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset utreder ohälsa relaterad till arbetslivet och omgivningsmiljön i Västra Götalandsregionen och Norra Halland.

Kärnverksamheten omfattar patientutredningar vid misstänkt arbetsrelaterad sjukdom, information och aktiv kunskapsförmedling inom regionen, utveckling och värdering av preventiva och hälsofrämjande program och strategier.

AMM jobbar även med rådgivning till företagshälsovård och annan sjukvård, miljökontor och allmänhet samt epidemiologisk bevakning och utvecklande av regionalt samarbete.

HD I HALMSTAD. Niclas Dahlqvist är en av Byggnads ombudsmän. På fritiden kör han gärna motorcykel när han får en lucka.

Föreningsmänniska

HALMSTAD: Han är rörläggaren och HD-bikern som tjänstgjorde ett år i utlandsstyrkan i Kosovo, kom hem och började engagera sig mer och mer fackligt.

– Många som kände mig förr hade kanske inte trott att jag skulle bli ombudsman på Byggnads. Men det är ett väldigt roligt jobb och det bästa jag vet är att förhandla, säger Niclas Dahlqvist.

Med en revolver tatuerad på en armen, sin custom Harley Davidsson och sina två amstaff-hundar har Niclas en del erfarenhet av att människor missbedömer honom en aning vid första mötet.

– Ja, jag är van att bli dömd på förhand, ha ha.

Sedan finns det såklart många paralleller mellan en välskött motorcykel, vältränade hundar och ett stort samhällsengagemang. Och mycket i hans liv, även privat, handlar om just hans stora engagemang. Det är allt från fackliga frågor hos Byggnads till föräldraföreningen på barnens skola.

– Jag är en föreningsmänniska. Jag tycker att föreningslivet är väldigt kul och vill gärna vara med överallt. Om ingen annan förälder räcker upp handen på ett möte när de frågar om någon vill ta på sig ett uppdrag åker min alltid upp. Ibland får jag nästan sätta ner en fot och rannsaka mig själv för att hinna med familjen, säger Niclas.

SOM RÖRLÄGGARE GICK han tidigt med i Byggnads, men det har inte alltid varit självklart för honom.

– Ett tag hade jag stora funderingar på att lämna facket. Jag visste inte vad det handlade om. Men sedan började jag engagera mig och fick en större förståelse, säger Niclas.

Hans syn på det svenska samhället påverkades mycket under det år han tog tjänstledigt från sitt arbete

Fakta:

NICLAS DAHLQVIST

Ålder: 36 år.

Bor: Kvibille utanför Halmstad.

Familj: Fru, tre barn, två hundar, en chihuahua.

Gör: Ombudsman på Byggnads Väst.

Fritid: Föreningsmänniska, väldigt engagerad i föräldraföreningen på barnens skola. Har ett stort musikintressen, mest rock, hårdrock, lite punk. "Favoriten är nog Dropkick Murphys".

ut i fingerspetsarna

som rörläggare och tjänstgjorde som skyttesoldat i utlandsstyrkan i Kosovo 2006.

Där växte hans vilja att arbeta med att förbättra villkoren för byggnadsarbetare och andra i samhället.

– Jag kände att jag behövde ett brejk från jobbet och kollade platsannonser i Norge som så många andra, men då hade jag ju fortsatt som rörläggare. Sedan ploppade utlandsstyrkan upp när jag googlade. Jag skickade in en ansökan och två veckor senare ringde de från försvaret.

HAN KOM TILL Kosovo då provinsen ville bli helt självständigt och bryta sig loss från Serbien. Arbetslösheten var cirka 90 procent och det var fortfarande oroligheter som blossade upp.

– Det var väldigt nyttigt för mig. Jag

fick en helt ny syn på olika saker, som till exempel invandring. Jag fick en förståelse för hur det ser ut på ställen där människor tvingas lämna sitt land. Jag blev mer stolt över Sverige och förstod hur bra vi har det, säger han.

När han återvände till Halmstad återgick han till sitt jobb på Bravida där han varit tjänstledig.

– Det kändes bra att komma tillbaka. Rörläggare är ett kul arbete, väldigt allsidigt.

Han började också intressera sig mer och mer för fackliga frågor. 2011 räckte han upp sin lättflygande hand på ett möte när de frågade efter någon på arbetsplatsen som ville vara med i en av Bravidas MB-grupper. Arbetskamraterna röstade in honom.

– Året efter började jag gå fackliga utbildningar.

Lite senare blev han sammankallande i MB-gruppen och började få mer och mer kontakt med Byggnads Västs ombudsmän i Halmstad, Jesper Carlsson och Henrik Fager.

– Jag fick bra respons från dem och tackade ja till att jobba med ett medlemsvårvarprojekt 2015. Efter det blev jag tillfrågad om jag ville gå Byggnads 12-veckorsutbildning.

DET LEDDE TILL att han blev anställd som ombudsman hos Byggnads i april 2017.

– Jag trivs väldigt bra. Än så länge älskar jag det här jobbet. Jag känner att jag har engagemanget för att driva frågor som förbättrar för medlemmarna. Jag tycker om att förhandla och föra en dialog mellan den anställde och arbetsgivaren och det känns väldigt spännande att få göra det på heltid.

- Det är ju inte som vilket jobb som helst. Det är en ära, ett förtroendeuppdrag. Byggnads är ju en förening.

Vilka frågor är viktigast?

- Rättvisa. Jag jobbar på en enhet (förhandlingsenheten) där vi kan skippa rättvisa. Det är det roligast med det här arbetet, att få sätta sig vid förhandlingsbordet. Det är perfekt att få sätta sig med arbetsgivaren och den anställda och slutföra en förhandling med tre nöjda parter. Jag lägger större vikt vid det än att medlemmen sitter med ett dollargrin, säger Niclas.

**”Helst vill jag
ju köra mer...”**

Han lyfter fram PO Bergströms utbildning i förhandling som Byggnadsger alla sina ombudsmän.

- Det är den bästa utbildningen jag någonsin gått.

NICLAS INTRESSE OCH driv märks som sagt också på hans Harley Davidson. De olika motiven i lacken är gjorda på frihand av en lokal konstnär. Döds skallarna flinar mot omgivningen och rosorna i metallic brons höjer sig tredimensionellt tack vare en speciell metod vid lackeringen.

- Jag har kört HD i tio år. Jag körde länge i en klubb med ryggmärke, men med fru, tre barn och två hundar är det svårt att hinna med det just nu.

- Innan jag skaffade HD hade jag en Ducati, men målet var att skaffa en HD före jag fyllde 30 och det gjorde jag när jag var 26.

Den nuvarande motorcykeln skaffade Niclas 2009.

- Grunden är densamma, men jag har satt på ett högt aphäng. Jag lackade först om den i mattsvart så det här är andra lackningen. Det finns alltid smådetaljer att förbättra, men jag är väldigt nöjd med just lacken. Den har vunnit pris på en tävling.

Han klickar igång motorn som smattar och mullrar och solen steker från himlen. En perfekt dag för en HD.

Sedan familjen började växa brukar han hinna med 300-400 mil per år.

- Helst vill jag ju köra mer, men det är en tid som kommer tillbaka.

Ögonblicket

31 MAJ. Lennart Karlssons sista dag på jobbet efter 46 år på Skanska där han bland annat varit verksam som huvudskyddsombud. Impo- nerande, säger Byggnads och önskar lycka till.

8 MAJ. Byggnadsbussen stannar till i Borås. Byggnads satsning på att värva nya och vårda nuvarande medlemmar rullade sedan vidare genom regionen och landet.

22 MAJ. Årlig träff för byggelever i Skaraborg. Avgångseleverna på gymnasiesko- lornas byggprogram samlades på Billings fritidsområde i Skövde och körde lite tävlingar. Bl delade även ut stipendier till elever som utmärkt sig.

6 JULI. Byggnads träffar några semester- långtande byggnadsarbetare från Brunbergs Bygg i Vänersborg.

TA FRAM KAMERAN! Skicka in en bild till peter.gustafsson@byggnads.se så kanske den kommer in i Byggvästen.

Hallå där ...

...David Hörnelius

Varför är du med i Unga byggare?

– För det första för att det är superkull! Vi gör olika aktiviteter för att organisera och stärka ungdomar. Sen för det andra är det väldigt viktigt. I dagens samhälle med en byggbransch som ökar är det otroligt viktigt att ha sina rättigheter och sträva för en bättre framtid.

Varför ska man gå med i Unga byggare?

– Vi behöver fler ungdomar som organiserar sig helt enkelt. Det är så viktigt att alla inom byggbranschen står tillsammans mot våra mål. Det är bra om vi unga kan ta kliv för att utveckla branschen i framtiden.

UNG BYGGARE. I detta och följande nummer kommer vi att presentera någon i Unga byggare. I dag David Hörnelius. Om du är under 30 år och intresserad kan du kontakta Johan Andersson som är ordförande i den regionala kommitén.
JOHAN.AA945@GMAIL.COM

Fakta:

David Hörnelius

Ålder: 21.

Bor: Skara.

Intressen: Musik och sport.

Fackliga uppdrag:

regionfullmäktige och suppleant i regionstyrelsen.

Du kan även göra din ansökan direkt på byggna.se/vast

Sista ansökningsdag den 31/10!

Ansökan om att hyra Tanumstugan på sportlovet [vecka 7] 2019

Sista ansökningsdag den 31 oktober 2018

Jag är medlem i Byggnads Väst och vill hyra Byggnads Västs hus på Tanumstrand under sportlovsveckan 2019 (10 februari–17 februari)

Namn.....

Person- eller medlemsnummer.....

Adress.....

Postadress.....Telefon.....

Sänd talongen i frankerat kuvert till:

Byggnads Väst, att: Karin Byström, Olof Palmes Plats 1, 413 04 GÖTEBORG

Om utlottningen: Då efterfrågan att hyra Tanumstugan under sportlovet är stor anordnar vi numera en utlottning. Lottningen sker i början av november. Inbetalningskort och information skickas till dem som fått stugveckan. Alla som sökt får svar på hur det gått i utlottningen.

Du hittar priser och mer information om stugorna på byggna.se/vast. Vid frågor kontakta Karin Byström, 010-601 14 40 eller stugor.vast@byggna.se

Lönetoppen

De flesta jobb kan mätas. Det är inte ovanligt att lönen ökar med 20 kronor/timmen eller mer.

Det höjer dessutom både pension och semesterlön. Regionens högsta förtjänster redovisas här.

Samtliga mätningar finns bakom medlemsinloggningen på Byggnads hemsida, byggnads.se.

För frågor om statistik och prestationslön kontakta **Conny Johansson: 010-601 14 13.**

PRESTATIONS LÖN TBMA* 1 juni–31 juli

	Företag	Objekt, ort	Fördelningstid	Förtjänst	Löneform
1	GH Olofsson AB	Våglångsgatan, badrum	1 146	332,45	Resultat
2	Per Jacobsson Byggnads AB	Golf, Lyckorna, 422	1 200	286,33	Resultat
3	Per Jacobsson Byggnads AB	Kv Santoni Mossholmen	1 626	266,66	Resultat
4	Per Jacobsson Byggnads AB	Nordvåg, Tjörn	935	266,66	Ackord
5	Asplunds Bygg i Mellansverige	Tåstorps demenscentrum	2 776	262,03	Ackord
6	Majvik Bygg AB	SGS Guldhedstorget	1 617	260,97	Ackord
7	Hansson & Söner Entreprenad AB	Kvarteret Korpen	1 715	259,30	Ackord
8	Projektlaget Bygg i Lidköping	Takbyte Flora och Prostgatan	919	254,10	Ackord
9	Projektlaget Bygg i Lidköping	Eurofins	115	253,55	Ackord
10	Mariedals Byggtjänst AB	K21 Lamellhuset punkthus	2 585	251,99	Resultat
11	Majvik Bygg AB	Askimsviken	3 813	250,02	Ackord
12	Byggservice i Mark AB	Tostaredsvägen Fotskål	130	247,97	Resultat
13	Per Jacobsson Byggnads AB	Bohusgården etapp 4, 416	3 578	247,46	Resultat
14	Byggservice i Mark AB	Lunnaliden 4	81	245,22	Resultat
15	Byggservice i Mark AB	Tostaredsvägen Fotskål	312	243,17	Resultat

*TBMA = trå, betong, murare, anlägg

PRESTATIONS LÖN övriga yrken 1 juni–31 juli

	Företag	Objekt, ort	Fördelningstid	Förtjänst	Löneform
Golv	Sandå Sverige AB	A-ringen 103-404/LJ	4	356,95	Ackord
Golv	Sandå Sverige AB	43024776/AN	8	340,39	Ackord
Golv	Sandå Sverige AB	30117629 A-ringen 221	8	315,60	Ackord
Glas	Kortedala glasmästeri AB	Diverse Göteborg v 26	226	187,55	Ackord
Glas	Kortedala glasmästeri AB	Diverse Göteborg v 27	211	187,53	Ackord
Glas	Kortedala glasmästeri AB	Diverse v 21	244	187,07	Ackord

VVS Inga inmäta timmar under perioden -----

Platt Inga inmäta timmar under perioden -----

Ställ Inga inmäta timmar under perioden -----

Nya regler för rehab

Jag har i ett antal krönikor skrivit om rehabilitering eller kanske avsaknad av rehabilitering.

Utifrån regelverket kan min starkaste rekommendation bara bli – undvik för allt i världen att bli sjuk eller skadad.

Hur som helst, ”nya regler” kring Rehab trädde i kraft den 1 juli. Det senaste är nu att en arbetsgivare är skyldig att upprätta en rehabiliteringsplan om arbetstagarens arbetsförmåga kan antas vara nedsatt under minst 60 dagar.

Vem som skall anta detta framgår inte, troligen arbetsgivaren då läkares intygan numera är starkt ifrågasatta av Försäkringskassan.

I sådana fall skall rehabiliteringsplanen kunna uppvisas sjukdag 30.

Utlåtandet från arbetsgivaren över vilka eventuella möjligheter att ta till vara arbetstagarens arbetsförmåga efter åtgärder, har tagits bort.

Arbetstagaren skall nu som tidigare intyga med heder och samvete att inlämnade uppgifter stämmer. Om arbetsgivaren inte lever upp till detta förväntas Försäkringskassan kontakta Arbetsmiljöverket. Detta för att en föreskrift, 1994:1 Arbetsanpassning och Rehabilitering, kräver att en arbetsgivare så fort som möjligt skall påbörja arbetet med arbetsanpassning och rehabilitering.

Krav på att Försäkringskassan skall samverka med andra myndigheter har funnits tidigare. Dock utan några resultat eller med någon transparens.

En något krånglig och framförallt osäker väg att få till den rehab man som anställd kan vara i behov av.

Om ni är i behov av rehab som utblivit, hör av er. En mer direkt väg är via kollektivavtal eller med hjälp av skyddsombud och Arbetsmiljölagen.

Var rädda om er.

Anders Karlsson
Regionalt skyddsombud

Jörgen har en huvudroll på bygget

UDDEVALLA: Jörgen Wagerland är betongpumpare/pumpmaskinist hos Swerock och har hela regionen som arbetsplats.

Dagarna är intensiva då många på en byggarbetsplats väntar på just betong.

– Ofta blir det att jag äter en macka till lunch på väg till nästa ställe, berättar Jörgen.

Klockan närmar sig tio denna onsdagsförmiddag i Uddevalla på Skanskas bygge på Norra Drottninggatan. Jörgen Wagerland har krupit ned i hålet där betongen fylls på i hans Putzmeister betongpump.

Fasttorkad betong måste hackas bort och det ska vara rent när den nya betongen rinner ner.

Sedan kommer betongbilen med sin leverans. När betongen börjar fyllas på i pumpen går Jörgen upp på översta våningen där tre personer väntar. De håller på med badrumsgolv.

Precis som för kranförare hänger många andras möjlighet att jobba på en byggarbetsplats just på betongpumparen.

– Alla är ju angelägna när jag kommer.

DET FINNS INTE så många betongpumpare i Sverige. Var och en av dem täcker stora geografiska områden där de kör runt med sin lastbil med pump och kran. Och även om Jörgen hela tiden samarbetar med andra på byggarbetsplatserna kan det vara ett ganska ensamt arbete. Det blir lite alla känner apan, men apan känner ingen över deras roll.

– Jag åker ju till nya arbetsplatser hela tiden, ofta är det flera ställen per dag, säger Jörgen.

Samtidigt är det inget han lider av.

– Jag trivs bra när jag får göra saker själv. Jag vet ju hur jag vill att saker och ting ska göras, säger Jörgen.

Jörgen har kört liknande maskiner i tolv år och har sitt yrkesbevis sedan länge. Tidigare har han bland annat jobbat som blandare på en betongstation och som reparatör.

Han utgår från Lidköpingstrakten och kör sin lastbil till byggen i hela Västsverige.

UPPE PÅ TAKET står Jörgen med en dosa på magen och styr den röda kranen som har 47 meters räckvidd. Den är som snabeln på en stor insekt, men i stället för att suga nektar sprutar den ur sig betong.

– Tekniken fungerar ungefär som en spruta från sjukhuset. Betongen trycks ut.

När betongbilen är tömd nere på gatan kommer nästa och sedan går det i ett. Det är inte alltid Jörgen kan ta rast med de andra på en arbetsplats eftersom han ofta måste dra vidare till nästa ställe.

Någon gång fick han en klantig kommentar om att han som var van ändå inte behövde sitta och äta i lugn och ro.

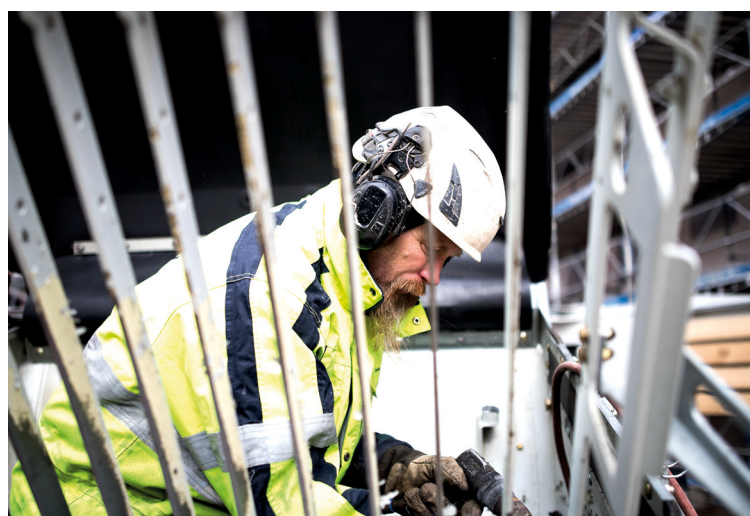
– Då gick jag och satte mig i bilen och åt i lugn och ro och sedan var det inget mer snack om det.

ALLA VÄNTAR PÅ BETONG. Har fyller Jörgen Wagerland på betong i ett badrum på ett bygge i Uddevalla. Kranen som pumpar upp betongen ur bilen har en räckvidd på 47 meter,

TRIVS. Stundtals kan det vara ganska ensamt att pumpa betong, men Jörgen trivs med att ha kontroll över det han gör.

RENGÖRING. Maskinen måste hela tiden hållas efter så att det inte torkar fast betong.

Välkommen på medlemsmöte

Varje medlem tillhör en medlemskrets och bostadsorten avgör vilket möte som är ditt. Kontaktpersoner och mer info finns på hemsidan, byggnads.se/vast (klicka på **Medlemskretsar**). De medlemskretsar som inte har med sina möten här kan ha lagt in dem på vår hemsida. Eller ring närmaste Byggnadskontor [se sidan 2].

Verksamhetskretsar

Fyrbodal

Tid: Torsdag 25 oktober klockan 18:00.

Plats: Byggnads Västs lokaler, Swedenborg Center, Trollhättan.

Göteborg

Tid: Onsdag 17 Oktober klockan 17:00, fika från klockan 16:30.

Plats: Heurlins plats, Utbildningslokalen på våning 2, baksidan av Folkets Hus.

Halland

Tid: Onsdag 17 Oktober klockan 18:00.

Plats: Fackens Hus i Halmstad.

Sjuhärad

Tid: Torsdag 18 oktober klockan 18.00

Plats: Arbetarrörelsens Hus, Borås, Norrby Tvärgata 3.

Skaraborg

Tid: Torsdag 18 oktober klockan 17:30

Plats: Skara Stadshotell.

Kommunkretsar

Bengtsfors-Ed

Tid: Torsdag 13 september 16.30.

Plats: Restaurang Tjuren, Ed.

Tid: Torsdag 15 ovember 16.30.

Plats: Restaurang Tjuren, Ed.

Hylte

Tid: Tisdag 15 november 19:00.

Tema: Bowling och medlemsmöte.

Plats: Hyltebruk bowling.

Vänersborg

Tid: Tisdag 13 november 18:30

Plats: LO:s lokal, Nygatan i Vänersborg.

Stenungsund

Tid: Måndag 3 december 17:30

Plats: LO:s lokal, Nygatan i Vänersborg.

ABF studielokal, Gårdesvägen 2-4 i Stenungsund

Tema: Tjuvstart inför jul med glögg.

Så blir du medlem i facket

Inträdesansökan

Enklast är att fylla i dina uppgifter på hemsidan byggnads.se. Klicka på fliken **Medlemskap/Bli medlem**.

Medlemsavgiften

Lönen avgör storleken på din medlemsavgift. Ange din inkomst på byggnads.se. Logga in på medlemssidorna och följ instruktionerna. På hemsidan ser du också de olika avgiftsstegen. Du kan också ringa för att få hjälp: **010-601 14 14**.

Autogiro

Att betala avgift via autogiro är bekvämt. Skriv ut blanketten från hemsidan eller ring telefonnumret ovan så skickar vi en blankett till dig.

Nästa nummer

Ackord – så funkar det

Om du och dina kollegor i arbetslaget har en bra sammanhållning och är sugna på att testa någon form av prestationlön finns all hjälp att få.

Vi följer ett gäng som funderar på att börja med ackord.

Starta en MB-grupp på din arbetsplats